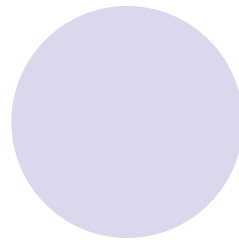
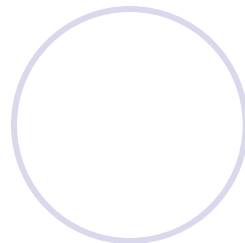
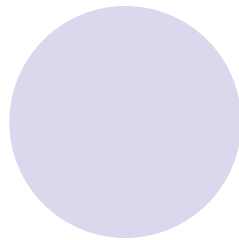
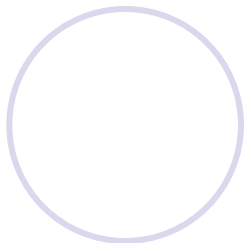
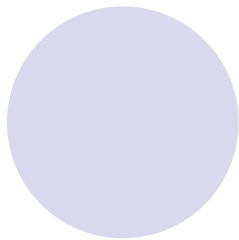

Вчительське портфоліо

Школа вищої педмайстерності

Історична довідка

- Поняття "портфоліо" прийшло із Західної Європи в XV-XVI ст. В епоху Відродження архітектори представляли замовникам готові роботи і нариси своїх будівельних проектів у особливій теці, яку і називали "портфоліо". Документи, представлені в цій теці, дозволяли скласти враження про професійні якості претендента.

Що ж означає слово «портфоліо», вжите стосовно методики шкільного навчання?

- Як методичний термін це слово вперше прозвучало в США у 80-х роках минулого століття. Пізніше технологія з такою назвою здобула популярність у Канаді, згодом її почали застосовувати в школах Японії та Європи. Відтак шкільне портфоліо охрестили одним з основних трендів сучасної шкільної освіти.

Актуальність портфоліо

- *Такий феномен як розкручування портфоліо вчителів у США пояснюється ефективністю ідей портфоліо як візитної картки викладача. Сьогодні більше 1000 американських шкіл і ВНЗ активно використовують портфоліо як міру спроможності педагога незалежно від дисципліни.*

Європейське мовне портфоліо

- **Мета Європейського мовного портфоліо** – стандартизація вимог до вивчення, викладання й оцінювання досягнень у галузі вивчення іноземних мов громадянами європейських країн. Дуже важливою в роботі над портфоліо є взаємодія між учнем і вчителем. У процесі спільної діяльності визначаються цілі навчальної роботи школяра й виробляються критерії її оцінювання.

Вступ до структури портфоліо

- У портфоліо вчителя повинні воєдино зливатися особисті педагогічні ідеї і переконливі засоби підтвердження їх ефективності. У жодному випадку портфоліо педагога не є безладним звалищем усіх будь-коли розроблених тестів, уроків, курсів.

Принципи формування структури портфоліо

- Інформація «від себе» – формулювання педагогічної філософії педагога, опис використовуваних методик, вказівка дисциплін, що розробляються, представлення освітніх цілей і завдань.
- Інформація «від інших» – відгуки колег, учнів, батьків про курси, навчальні програми, тести, стиль проведення занять, позашкільну діяльність і так далі.
- Приклади навчальних заходів – досягнення учнів, результати дослідницької роботи учнів, приклади есе і так далі.

Принципи формування структури портфоліо (продовження)

- Об'єм портфоліо вчителя не повинен перевищувати 8-10 сторінок + додаток (за деякими рекомендаціями загальний обсяг сягає 70 стор.).
- Портфоліо вчителя – це не втілення успіху, а матеріал, що відображає всі боки його роботи. Експериментальна робота, навіть не зовсім вдала, може свідчити про дослідницьку натуру педагога.
- Організація інформації в портфоліо педагога підкоряється двом основним правилам: послідовність і ясність.
- Усі заявлені педагогічні вміння підтверджуються прикладами здійснених викладачем заходів.
- Грамотно складене портфоліо вчителя відповідає в першу чергу на питання «Як?» і тільки потім на питання «Що?».

Класична структура портфолію:

- титульний аркуш,
- зміст,
- творча візитка автора,
- стисла трудова біографія,
- педагогічне кредо,
- тема портфолію,
- мета ведення портфолію,
- мета й основні завдання професійної діяльності автора на конкретний період,
- авторські документи та матеріали з досвіду роботи,
- рефлексивні записки з аналізом процесу індивідуального або колективного розвитку, творчої активності і найраціональніших форм роботи, засобів досягнення поставленої мети.

Загальні вимоги до оформлення

- наявність змісту –переліку матеріалів
- наявність пояснювальної записки - вступ або мета створення та педагогічне кредо (рекомендовано 3-6 сторінок)
- загальний обсяг матеріалів портфоліо – еквівалент 30 -70 сторінок формату А4 (шрифт 12 пт, міжрядковий інтервал 1,5)
- кожен окремий матеріал повинен датуватися

- *Максимально структурована та формалізована інформація - у вигляді таблиць, графіків, схем тощо - сприймається найбільш швидко та є найбільш зрозумілою для сприйняття, не вимагає додаткових пояснень від автора.*

Орієнтовні вимоги та рекомендації до оформлення презентації в MS PowerPoint

- Загальна кількість слайдів 10-25 шт.
- Наявність титульного слайду з указанням теми, автора, дати.
- Наявність змісту презентації, бажано з відповідними гіперпосиланнями.
- Наявність для кожного слайду: заголовків, дати, автора (розміщується у нижньому колонтитулі).
- Чітка структура кожного слайду; зручність сприйняття інформації.
- Оптимальність обсягу інформації на слайдах (уникати перевантаження слайдів інформацією).
- Дотримання принципу "необхідно і достатньо" у відборі інформації для слайдів.
- Єдиний стиль в оформленні.
- Час на публічне представлення презентації (проговорення тексту всіх слайдів) - 10 хвилин.
- У разі необхідності розміщення в презентації великої кількості грамот, фотографій тощо, винесіть їх до окремої презентації (тобто щоб можна було проглянути за бажанням)

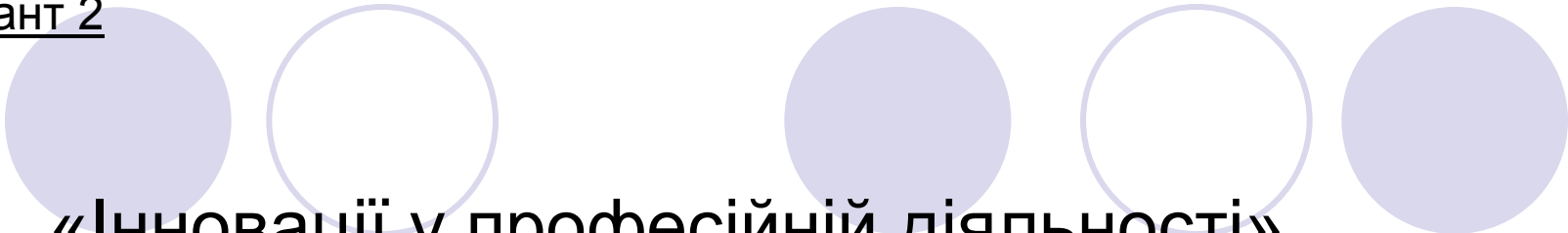
Приклад структури-плану портфолію вчителя

- Виконувані обов'язки
- Формулювання педагогічної філософії викладача
- Цілі, стратегії, методології
- Опис навчальних курсів
- Засоби вдосконалення педагогічної діяльності (конференції, курси підвищення кваліфікації, майстер-класи)
- Результати діагностики учнів по заявлених навчальних програмах
- Приклади досягнень учнів.
- Намічені професійні перспективи
- Додатки, що підкріплюють заявлені раніше положення.

На думку багатьох авторів, у більш спрощеному вигляді структура портфоліо може складатися з чотирьох розділів з приблизно такими

назвами: (Варіант 1)

- "Портрет" - призначений для надання інформації про автора портфоліо;
- "Колектор" - у цьому розділі зібрані матеріали, автором яких не є власне автор портфоліо;
- "Робочі матеріали" - містить всі ті матеріали, які створені й систематизовані автором портфоліо;
- "Досягнення" - у ньому знаходяться ті матеріали, які, на думку автора, відображають його кращі результати і демонструють успіхи.

-
- 1. «Інновації у професійній діяльності»,
 - 2. «Творчий саморозвиток»,
 - 3. «Участь у роботі педагогічних об'єднань»,
 - 4. «Пошуково -дослідницька робота»,
 - 5. «Публікації»,
 - 6. «Авторські програми»,
 - 7. «Творчі та навчальні досягнення учнів»,
 - 8. «Узагальнення досвіду»,
 - 9. «Навчально-методичне забезпечення педпроцесу»,
 - 10. «Самоосвіта»,
 - 11. «Позакласна робота»

Варіант 3

- 1. Навчальні досягнення учнів.
- 2. Позаурочні предметні досягнення учнів.
- 3. Результати діяльності як класного керівника.
- 4. Результати внутрішньошкільного контролю.
- 5. Методична робота.
- 6. Узагальнення і розповсюдження власного педагогічного досвіду.
- 7. Участь у професійних конкурсах.
- 8. Підвищення кваліфікації і професійна підготовка.
- 9. Самоосвіта.
- 10. Ступені професійної кар'єри внутріосвітнього закладу.
- 11. Оцінка професійної діяльності педагога (шкільний, районний, міський, обласний рівні та державні нагороди).

Варіант 4

- **1. Титульна сторінка** (прізвище, ім'я, по батькові вчителя, посада)
- **2. Загальні відомості** : дата народження, освіта, кваліфікація, спеціальність, стаж роботи
відомості про підвищення кваліфікації, винагороди
- **3. Творче досьє** : тема самоосвіти і її реалізація
авторські програми й методики; методичні доробки
(доповіді, сценарії відкритих уроків і позакласних заходів)
участь в семінарах, конкурсах; публікації
- **3. Робота з учнями:** опис творчих робіт учнів
науково-дослідні роботи учнів; результати участі в конкурсах
- **4. Діагностика якості освітнього процесу**
зрізи знань; підсумки успішності; результати олімпіад;
використання сучасних технологій
- **5. Відгуки** :
відгук про творчу роботу, виступи на серпневій конференції, педраді;
рецензія на статтю;
відгук про відкритий урок, позакласний захід;
висновок про якість виконаної роботи.

Матеріали, що підкріплюють педагогічні принципи вчителя, є такими:

- Свідоцтво співпраці з колегами, яка призвела до підвищення ефективності їхньої роботи.
- Відеозапис типового заняття викладача
- Матеріали, що підтверджують ефективно використання технічних засобів навчання, наприклад, комп'ютера, аудіо- і відеоапаратури та ін.

Загальні принципи оцінювання портфоліо

- Творчий підхід до створення портфоліо.
- Міра обґрунтованості матеріалів.
- Глибина і практична значущість матеріалів.
- Наявність вираженої авторської позиції при розробці матеріалів.
- Спосіб подачі матеріалів.
- Оформлення портфоліо й ін.

Ознаки ефективного портфоліо:

- ясно відображає прогнозовані результати, що вказані вчителем у програми самоосвіти, яких він, як очікується, досягне;
- містить зразки робіт, виконаних протягом певного періоду і в окремі відрізки часу;
- містить роботи, що демонструють технологічну компетентність учителя;
- містить матеріали, що оцінюють роботу вчителя з адміністрацією, учнями, батьками, громадськістю.

Орієнтовні критерії оцінювання портфоліо

Варіант 1

- Повнота інформації про педагогічну діяльність
- Логічність відбору вмісту
- Логічність структуризації досягнень
- Можливість шкалювання
- Правильність оформлення матеріалів
- Авторські знахідки

Орієнтовні критерії оцінювання

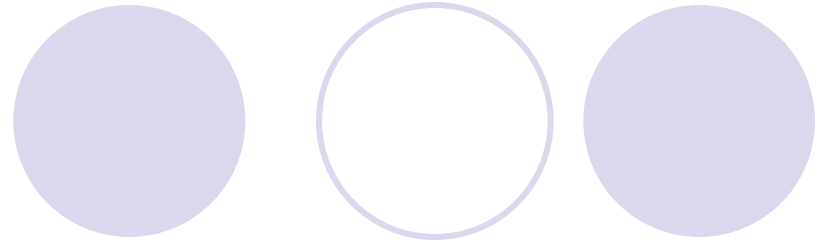
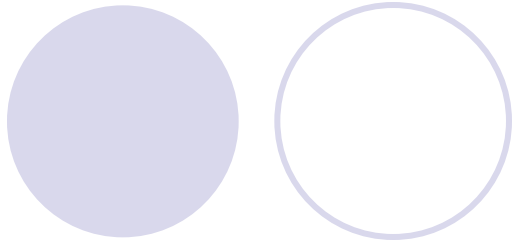
Варіант 2

- Повнота і системність представлення професійних досягнень
- Адекватність вмісту портфоліо специфіці професійної діяльності; авторський характер документа
- Інформативність портфоліо
- Результативність професійної педагогічної діяльності
- Ефективність професійної педагогічної діяльності
- Сформованість здібностей до професійної самоорганізації
- Наявність динаміки позитивних змін у професійній діяльності педагога
- Інноваційність професійної діяльності педагога (інноваційність освітніх результатів, засобів педагогічної діяльності, вклад у просування інновацій)
- Культура оформлення портфоліо
- Бачення перспектив розвитку професійної діяльності

№	Критерії оцінювання <u>Варіант 3</u>	Кількість балів 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1	Цільова установка, актуальність обраної самоосвітньої проблеми, глибина опрацювання, методологія проблеми	
2	Відповідність змісту портфоліо цільовій установці	
3	Наявність елементів пошукової, дослідницької, проектної діяльності	
4	Використання компетентнісного підходу	
5	Використання сучасних освітніх технологій	
6	Професійний досвід як наслідок ефективної самоосвіти: <ul style="list-style-type: none"> • робота у творчих об'єднаннях; • рівень участі в педагогічних навчальних заходах; • розробка програмного, навчально- методичного забезпечення; • наявність публікацій; • результативність участі в творчих ініціативах різного рівня; 	
7	Результативність педагогічної діяльності через навчальні та творчі досягнення учнів	
8	Результативність виховного аспекту педагогічної діяльності щодо формування життєвих компетентностей учнів	
9	Презентація портфоліо	

Основні помилки при створенні портфоліо

- Порушення принципу добровільності при зборі документів і формуванні портфоліо.
- Копіювання змісту та структури портфоліо в колег.
- Формалізація і змагання при зборі портфоліо.
- Збір в портфоліо лише офіційних документів.
- Включення в портфоліо всіх без виключення зібраних документів і матеріалів.
- Підміна портфоліо обов'язковою атестаційною характеристикою.
- Підміна систематичної роботи над портфоліо разовою акцією.
- Завищені вимоги до зовнішнього оформлення портфоліо.
- Прагнення оцінити балами всі матеріали портфоліо.
- Відсутність єдності оцінки матеріалів портфоліо.

Бажаємо успіху у створенні вчительського портфолію